

Folklorna skupina Lipov cvet, Kew-Melbourne
Spodaj levo: mladi kitarist iz Sydneya, Mathew Kosorok; spodaj
desno Kristina Cestnik iz Melbourne

Spodaj levo in desno:
najmlajša folklorna skupina
Mladi Prešeren, Slovensko
društvo Sydney
V sredini Lenti Lenko,
Melbourne

14-DNEVNIK
CENA \$2.00

GLAS
SLOVENIJE

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

Leto 1 / št.12
13. OKTOBER / VINOTOK 1993

19. MLADINSKI KONCERT

Versko središče Sv. Rafael
SYDNEY, 25. september 1993

SPOMIN, KI OPOMINJA

Fotografije: Matija Cestnik

V TEJ ŠTEVILKI:

- Mladinski koncert v Sydneyu
- O dvojnem državljanstvu; o konzularnih predstavništvih RS po svetu
- Obletnice
- Humoristki Tonca in Vanca v Avstraliji
- Medicina, znanje in razvoj

PROVINCIAL
POLIKARP BROLIH
DOBRODOŠEL V
AVSTRALIJI

AKTUALNO Z UREDNIŠKE MIZE

ŠEL JE POPOTNIK SKOZI ATOMSKI VEK...

V tokratni, 12. številki našega časnika, sem osmo in deveto stran posvetila predvsem pravkar umrlemu znamenitemu Slovincu Mateju Boru. Nisem se mogla izogniti želji, da njegovo pesnitev *Šel je popotnik skozi atomski vek* ne zapišem in se zaradi njene dolžine (14 daljših kitic) ne odločim za nadaljevanke. Rada bi, da bi se z njo seznanili tudi mladi, in ker angleščino obvladajo bolje, je tu še angleška verzija.

Zakaj ta pesnitev?

1. Tudi zaradi osebnega občudovanja, saj sem si njene misli in besede zapisovala v svoj dnevnik kot najstnica - kot dijakinja... Pred menoj je že takrat stal tisti biti ali ne biti! ki ga je prinašal, kot pravi pesnik Matej Bor, atomski vek. Strah pred katastrofo je nam, mladim, že v tistih letih grenil življenje...

2. Ne spominjam se datuma - bilo je prejšnji teden, ko je pričela Kitajska ponovno z nuklearnimi poskusi - mislim, da bi si ga morali vsi dobro zabeležiti v koledarje, saj po moje pomeni novo prekretnico med tistim včeraj in jutri, ko smo se kljub številnim vojnim grozodejstvom, ki se trenutno dogajajo po svetu, vseeno malce oddahnili od straha, da bo neki norec kar na lepem pritisnil gumb...in poslal človeštvo k vragu. Pa niti ne tako daleč. Milijone bo pred tem pahnil na onkološke oddelke bolnic, kjer za bolezni raka ne bo pomoči. Kitajski bo sledila Francija, pa ZDA, v države bivše Sovjetske zveze niti ne dvomim in njim se bo tekmovalno pridružil še kdo. Atomski vek!

In ponovno postajajo aktualne Borove misli: *Šel je popotnik skozi atomski vek...*

3. Ob odločitvi, da posvetim Mateju Boru v našem časniku več prostora kot komu drugemu, sem iskala opravičilo, marsikdo izmed vas ve zakaj. Vprašala sem se in sprašujem vas: kdaj bo slovenski narod, brez grenke sline v ustih in kritičnih pripomb dosegel tisto stično točko, ko bo naše znamenite Slovence, z leve ali desne, s partizanske ali domobranske strani jemal kot celoto - kot nekaj Našega - slovenskega (in nič drugega!)? Prenesemo še kvečjemu Prešerna, Cankarja, Župančiča...tu se ustavimo, morda gremo še za kak korak naprej in našega znanja, spoštovanja, spominjanja, toleriranja je konec! Neštete stvaritve velikih slovenskih mož in žena gredo mimo nas, včasih in največkrat tudi zato, ker niso "na naši strani". Tako je bilo z Balantičem, Mauserjem, Kajuhom, Vorancem, Brumnom, Kocbekom, Borom...da jih naštejemo le nekaj, za desetine in desetine pa ni tukaj niti mesta.

Kot sem dejala, Borova pesnitev *Šel je popotnik skozi atomski vek* je dolga, ima 14 kitic, ki vam jih bomo upajmo priobčili v nadaljevanjih v obeh jezikih. Končuje se z besedami, ki kot krik opominjajo - takšna bo tudi vaša usoda, ki se sovražite in se nesmiselno, do iztrebitve bojujete na zmoderniziranih (morda jutri tudi atomskih) poligonih tega sveta...! Pesnik Matej Bor, s pravim imenom Vladimir Pavšič je zapisal na koncu svoje pesnitve *Šel je popotnik skozi atomski vek* leta 1957:

"In ko so mu prinesli potni list / in se je rampa vzdignila, / je pobral kovček, / v katerem je nosil svoje življenje, / in stopil tja čez! / Stražar pa je snel kirurško masko / in prižigaje cigareto rekel: / Škoda, bil je še mlad."

PIŠEJO NAM ...

Veseli me, da se je v Glasu Slovenije začelo glasno razpravljati o vprašanju števila Slovencev v Avstraliji, dasiravno na to vprašanje nihče ne more dati natančnega odgovora. Naj mi bo dovoljeno, da dodam nekaj svojega komentarja k besedilu gospe urednice (št. 9, str.2). Strnil bi ga v tri točke:

1. V oporo podatku o številu Slovencev so navedeni podatki o številu govorcev slovenskega jezika (na ta način Australian Bureau of Statistics pogosto zavaja javnost, ker pač nima na voljo nobenih natančnejših podatkov). Število govorcev določenega jezika namreč ni v nikakršni neposredni zvezi s številom pripadnikov določene etnične skupine. Pustimo ob strani otroke mešanih zakonov; dejstvo je, da mnogo pripadnikov druge generacije Slovencev v Avstraliji ne govori slovenskega jezika, to pa seveda še ne pomeni, da niso Slovenci.

2. Navaja se podatek, ki je prišel na Veleposlaništvo R Slovenije s strani g. John Duck-a (Ethnic Affairs Policy and Projects Section). G. Duck naj bi se skliceval na knjigo, ki jo je uredil James Jupp (The Australian People, 1988) in zatrjuje, da je tam najti podatek, da živi v Avstraliji 11 000 Slovencev. V resnici knjiga navaja podatek 10 500 (str. 124), kar predstavlja 0.06% avstralskega prebivalstva. Z drugimi besedami, g. Duck je v svoji birokratski fantaziji sproduciral ex nihilo dodatnih 500 Slovencev (s tem seveda ne trdim, da jih ni vsaj toliko, ampak bolj opozarjam na logiko, ki je v ozadju njegovega početja).

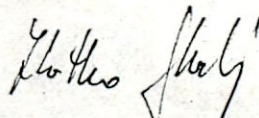
3. Dejstvo, da nekateri enačijo število govorcev slovenskega jezika s številom Slovencev in da nekateri v maniri rokohitstva proizvajajo Slovence ne oziraje se na kakršnekoli biološke zakone, kaže na to, da je tovrstno preštevanje zelo relativna zadeva. Slovincem zatorej preostane le troje:

1. Pristati na uradno statistiko, ki bo skušala operirati s podatki, ki bodo najbolj po volji tistemu (n.pr. etnične radijske postaje), ki z informacijo streže in verjetno najmanj po volji Slovencev.

2. Slovenci lahko pričnejo z alternativnim štetjem, ki pa mora biti izpeljano previdno in organizirano.

3. Katerakoli od zgornjih alternativ je utemeljena na dejstvu, da je vprašanje po številu Slovencev v Avstraliji predvsem politično vprašanje, ki zadeva (v prvi vrsti) materialno blagostanje le-teh. Preprosto se pozablja, da je pravična in optimalna odmera od državne pogače namreč nekaj kar Slovincem pripada kot državljanom Avstralije in ne nekaj za kaj morajo prositi.

Zlatko Skrbiš

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNIKU NE PREDSTAVLJAJO VEDNO
MNENJA UREDNIŠKEGA ALI UPRAVNEGA ODBORA V CELOTI.
AVTORJI SAMI ODGOVARJAJO ZA SVOJE PRISPEVKE. VSA PISMA -
PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI -
OMEJITEV JE DO 230 BESED

GLAS SLOVENIJE JE NE- DOBIČKONOSEN ČASNIK, NAMENJEN
SLOVENSKI SKUPNOSTI V AVSTRALIJI

THE VOICE OF SLOVENIA IS A NON - PROFIT NEWSPAPER IN THE
SERVICE OF THE SLOVENIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA

ISKRICICE

Svoboda in zdravje sta si podobna; njuno pravo vrednost spoznamo šele takrat, ko ju izgubimo.

Henri Becque

*

Pretepaj osla, kolikor hočeš, konja ne boš naredil iz njega.
Afganistanski pregovor

Diplomatsko-konzularna predstavništva RS v tujini

a. VELEPOSLANIŠTVA

1. Bern (odpravnik poslov Ivan Martelanc)
2. Bonn (veleposlanik dr. Boris Frlec)
3. Bruselj (veleposlanik Jaša L. Zlobec)

4. Budimpešta (veleposlanik dr. Ferenc Hajos)
5. Buenos Aires (le ukaz o odprtju)
6. Canberra (odpravnik poslov Aljaž Gosnar)
7. Dunaj (veleposlanica dr. Katja Boh)
8. Kairo (veleposlanik Peter Toš)
9. London (veleposlanik Matjaž Šinkovec)
10. Madrid (veleposlanik Franco Juri)
11. Moskva (veleposlanik Sašo Geržina)
12. Ottawa (veleposlanik Marijan Majcen)
13. Pariz (veleposlanik dr. Andrej Capuder)
14. Praga (veleposlanik Zvone Dragan)
15. Peking (veleposlanik Ivan Seničar)

16. Rim (veleposlanik Marko Kosin)
 17. Skopje (prvi sekretar Boris Jelovšek)
 18. Stockholm (veleposlanik Ivo Vajgl)
 19. Vatikan (veleposlanik dr. Štefan Falež)
 20. Teheran (veleposlanik dr. Jože Kunič)
 21. Tokio (odpravnik poslov Janez Premože)
 22. Varšava (le ukaz o odprtju)
 23. Washington (veleposlanik dr. Ernest Petrič)
 24. Zagreb (veleposlanik Matija Malešič)
 25. Atene (le ukaz o odprtju)
 26. Tel Aviv (le ukaz o odprtju)
 27. Singapur (le ukaz o odprtju)
- V postopku je odprtje veleposlaništva v Kijevu

b. STALNE MISIJE

1. Stalna misija pri OZN v New Yorku (vodja veleposlanik dr. Danilo Türk)
2. Stalna misija pri uradu OZN v Ženevi (vodja veleposlanik dr. Anton Bebler)
3. Stalna misija pri ES v Bruslju (vodja veleposlanik dr. Boris Cizelj)
4. Stalna misija pri Svetu Evrope v Strasbourgu (vodja veleposlanik Andrej Novak)

c. GENERALNI KONZULATI

1. Celovec (generalni konzul Jožef Jeraj)
2. München (generalni konzul Andrej Grasselli)
3. Trst (v.d. generalnega konzula Jože Šušmelj)
4. New York (generalni konzul Matjaž Kovčič)
5. Strasbourg

d. KULTURNO-INFORMATIVNI CENTER

1. Berlin (še ne deluje)

BOJ ZA AMBASADE

MLADINA piše: Medtem, ko Slovenija, Hrvaška, Makedonija in Bosna v tujini kupujejo in najemajo draga veleposlaništva ter rezidence, Srbija in Črna gora še zmeraj rapolagata s 120, skoraj 550 milijonov dolarjev vrednimi, nepremičninami nekdanje SFRJ. Mladina v obsežnem članku še pojasnjuje kako zapletena so in bodo pogajanja skupine, ki se ukvarja s sukcesijo nepremičnin nekdanje SFRJ in med drugim objavlja intervju z dr. Miranom Mejakom, vodjem slovenske pogajalske skupine, ki pravi tudi sledeče: "Srbska in črnogorska delegacija poskuša, na podlagi "disparitete cen" od leta 1965, izračunati, kdo je imel največ koristi od tega, da je kupoval poceni vojvodinsko žito, kupoval poceni surovine in jih preprodajal za Zahod. In nazadnje seveda pride do sklepa, da ne samo, da bi morali od jugoslovanskega premoženja kaj dobiti, pač pa bi ZRJ morali celo plačati!" Nepremičnine nekdanje SFRJ v Avstraliji: ambasada vredna 1,330 milij. dolarjev; generalni konzulat vreden 1,640 milij. dolarjev; rezidenca 1,314 milij. dolarjev.

IZ DIPLOMATSKO KONSULARNIH PREDSTAVNIŠTEV RS

INFORMACIJA O DVOJNEM DRŽAVLJANSTVU

Več predstavnikov slovenskih organizacij in posameznikov nam je poslalo vprašanja v zvezi z novo zakonodajo o dvojnem državljanstvu. V ta namen smo zaprosili Ministrstvo za zunanje zadeve za obrazložitev, ki jo podajamo v celoti.

"Trenutno je v obravnavi v slovenskem parlamentu osnutek Zakona o preprečevanju dvojnega državljanstva. Namen omenjenega Zakona je, da se tisti državljani Slovenije, ki so slovensko državljanstvo pridobili z naturalizacijo in se svojemu prvotnemu državljanstvu niso odrekli, opredelijo za eno od državljanstev. Preprečevanje dvojnega državljanstva naj ne bi veljalo za tiste državljane Slovenije, ki so državljanstvo pridobili po rodu, to velja še posebno za vse naše izseljence.

Ker je Zakon šele v fazi osnutka ni možno dati več podatkov o načinu reševanja dvojnega državljanstva. Odločitev o tem bo sprejel slovenski parlament v naslednjih mesecih."

Na podlagi zgoraj povedanega je razvidno, da osnutek zakona o preprečevanju dvojnega državljanstva ne predvideva izgube slovenskega državljanstva Slovincem, ki živijo v Avstraliji in ki imajo dvojno državljanstvo. V ogromni večini primerov so Slovenci v Avstraliji pridobili slovensko državljanstvo po rodu, kar pomeni, da so državljani Slovenije od rojstva naprej in da njihova pravica do državljanstva nikoli ne ugasne.

Aljaž Gosnar

Odpravnik poslov Veleposlaništva RS, Canberra

RAZPORED KONSULARNIH DNI ZA NOVEMBER 1993 VELEPOSLANIŠTVO RS - CANBERRA

SYDNEY

1.11.1993 od 10h do 13h v Park Royal hotelu, 30 Phillip Street, Parramatta

1.11.1993 od 15h do 18h v Slovenskem društvu Sydney

MELBOURNE

2.11.1993 od 10h do 13h v Park Royal hotelu, 111 Little Collins Street, City

2.11.1993 od 15h do 18h Slovensko društvo Planica

3.11.1993 od 10h do 14h Versko in kulturno središče Kew, v prostorih Slovenskega narodnega sveta VIC

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzulami referent: Tina Omahen.

KONSULAT REPUBLIKE SLOVENIJE AVSTRALIJA (NSW in VIC)

21 Judge Street, Randwick, Sydney, NSW
Častni konzul Alfred Brežnik

Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
Tel.: (02) 314 5116;
Fax: (02) 3996246
Poštni naslov:
P.O.Box 188, Coogee, NSW 2034

KONSULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NOVA ZELANDIJA
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt (Wellington), častni konzul Dušan Lajovic, tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247, Lower Hut, New Zealand
Naslov v Avstraliji:
78 Victoria Street, Smithfield, Sydney, NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009
Poštni naslov:
P.O.Box 5, Smithfield, NSW 2164

Slovenija

Leto turizma 93

DOLENJSKE TOPLICE

SLO-68350 Dolenjske Toplice

tel.: + 386 68 65 703

fax: + 386 68 65 663

DOLENJSKE TOPLICE

Njihova podoba je čedalje lepša. Novozgrajeno *Zavetje zdravja*, ki so ga odprli letos septembra je še en ponos Toplic, s katerim so pridobili 3.600 kvadratnih metrov novih sodobno opremljenih zdravstvenih prostorov. Prostorji so vredni 8 milijonov mark.

V Dolenjskih Toplicah zdravijo predvsem revmatične bolezni in druga degenerativna obolenja sklepov in hrbtnice.

SVETOVNI DAN TURIZMA LETOS PRVIČ PRAZNOVALA TUDI SLOVENIJA

27. september Svetovni dan turizma je letos prvič praznovala tudi R Slovenija. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, je ob tej priložnosti med drugim dejal, da se želi tudi Slovenija vključiti v svetovne turistične tokove.

ASTA HVALI SLOVENIJO

New York — Konec septembra je bil v St. Louisu v ZDA Svetovni turistični kongres, katerega se je udeležilo 4 500 delegatov iz 125 držav. Slovenijo so predstavljali predstavniki turističnih podjetij in drugi posamezniki. Povedali so, da se je pri slovenskem predstavitvenem pultu oglasilo že več ameriških turističnih operaterjev, kar tudi napoveduje večji dotok ameriških turistov v Slovenijo.

Slovenija je avgusta na Bledu gostila upravni odbor Aste in prav zato je bila tudi edina konkretno imenovana država - zlasti pa Bled, za katerega je predsednica v uvodnem govoru rekla, da je "eden najlepših krajev na svetu". O Sloveniji, kot oazi miru je govorila tudi bivša predsednica britanske vlade Margaret Thatcher, ki se je prav tako udeležila kongresa. Predsednica svetovnega turističnega združenja ASTA Earlene Causey pa je o Sloveniji še dejala:

"Obstaja prijateljska, napredna, obetavna in nadvse čudovita dežela, ki smo jo v potovalnem in turističnem poslu povsem spregledovali, ker smo bili preveč osredotočeni na majavo jugoslovansko gospodarstvo zadnjih dveh desetletij in se nismo zavedali zadosti jasno, kako daleč stran od Slovenije je vojna v Bosni..."

MARIBOR — GOST TUR '93

V četrtek, 30. septembra, se je v Mariboru začel 1. mednarodni sejem gostinstva in turizma na Slovenskem. Prireditelj je trajala do 4. oktobra in udeležilo se je je okoli 220 razstavljalcev, od tega 65 tujih (iz 16 držav). Predstavili so svojo kulinariko, gostinsko opremo, domačo obrt in podobno. Najpomembnejša dejavnost sejma je bil 40. gostinskoturistični zbor Slovenije, na katerega je prišlo kakih 500 udeležencev.

ŠTATENBERG

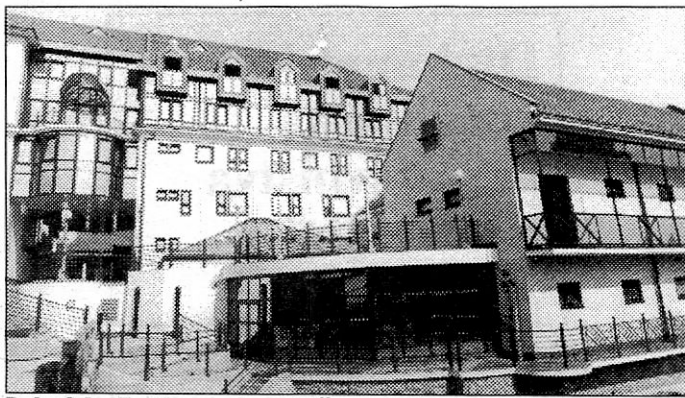
V gradu Štatenberg je bila pretekla dni na ogled razstava *Človek, narava divjad*, ki jo je pripravila zveza lovskih družin iz Maribora, ki združuje kar 62 lovskih družin s Koroške in s Podravja. Lovske družine na tem območju imajo kar 218.000 lovišč, v teh pa je najbolj ogrožena jerebica.

MARIBOR

Mariborski škof dr. Franc Kramberger je blagoslovil vodnjak, ki so ga Mariborčanom poklonili prebivalci mesta Sv. Andraž v Labodski dolini na avstrijskem Koroškem. To je v bistvu kopija vodnjaka, ki stoji pred stolnico v tem mestu. Škof Anton Martin Slomšek pa ga je leta 1859 prenesel v Maribor. Zgodovinarji in drugi predstavniki obeh mest so s kopijo originalnega vodnjaka hoteli poudariti nepretrgan obstoj lavantinske škofije.

OSILNICA, PRELESJE

Ljudje ob Kolpi so rahlo obupali nad razvojem turizma v svoji dolini, še posebej zdaj, ko cestne povezave s severom postale problematične. Prepričani so, da bi le čudež pričaral turizem v

Dolenjske Toplice so bogatejše za 3.600 kvadratnih metrov sodobnih zdravstvenih prostorov.

njihovo odmaknjenjo, od vseh pozabljeno samotno. Mladi so že zdavnaj odšli, le ostareli se še ubadajo s krpami skope zemlje, od katere se ne da živeti, živijo pa od podpore svojcev, ki so raztepeni po Sloveniji in v tujini.

MOST NA SOČI

Nad muzejskim vlakom so navdušeni tako domači kot tuji turisti. Tako pisk "hlapona" opozarja domačine, da v te kraje prihajajo novi gostje, ki jih na železniški postaji sprejme folklorna skupina in "obvezna" kruh ter sol. Izletniki si lahko ogledajo Most na Soči, kraj z bogato zgodovinsko preteklostjo, ladja Lucija jih popelje po soškem jezeru, otroci so navdušeni nad jahanjem konj, vsi skupaj pa si lahko ogledajo še muzej soške fronte v Kobaridu. "Hlapon" je ob četrtekih vozil od Baškega jezera v Avstriji prek Jesenic do Mosta na Soči le do konca septembra, nadaljevali pa bodo z izrednimi prevozi.

POSTOJNA, LIPICA, PORTOROŽ

Teden posvečen kraškemu svetu - strokovnjaki so konec septembra pripravili kar tri mednarodna strokovna srečanja na to temo.

V LIPICI je bila krasoslovna šola, ki sta jo priredila Jamarska zveza Slovenije in Inštitut za raziskovanje Krasa pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Strokovnjaki iz številnih držav so predstavili svoje najnovejše izsledke o kraških pojavih v Nemčiji, Turčiji, na Kavkazu in seveda v Sloveniji. Veliko pozornosti so namenili Skočjanskim jamam, podzemskem toku reke Reke in nastajajočem Notranjskem parku.

V POSTOJNI je potekal mednarodni simpozij *Človek in Kras*, ki je bil posvečen 70-letnici akademika dr. Ivana Gamsa V PORTOROŽU pa je bil strokovni mednarodni posvet z naslovom *Kras včeraj in danes*. Posvečen je bil dvestoti obletnici rojstva gozdarja in izumitelja Josipa Resslera.

RUŠE

Tudi v občini Ruše so se pridružili prizadevanjem, da bi bilo leto 1993 leto slovenskega turizma. S turističnim vodnikom so opozorili na znamenitosti in lepote, ki jih v teh krajih in pod Pohorjem ne manjka. Vodnik prikazuje gostinske objekte, planinske domove, ruško vinsko pot, športne objekte, cerkve, letno gledališče in še in še. Posebnost pa je prav gotovo pragozd Šumik in prelepa Lovrenška jezera.

KAMNIŠKE IN SAVINJSKE ALPE

Ob stoti obletnici organiziranega slovenskega planinstva je izšla že četrta dopolnjena in popravljena izdaja planinskega vodnika Kamniške in Savinjske Alpe. Avtor, profesor Peter Ficko, je posvetil svojo knjigo trem pomembnim planinskim jubilejem v Sloveniji, in sicer stoletnici Slovenskega planinskega društva in njegove savinjske podružnice ter prvega slovenskega planinskega vodnika Vodnik za Savinjske planine in najbližjo okolico, ki sta ga napisala Fran Kocbek in Miha Kos in je izšel leta 1894 v Celju.

KAMNIK

Ob častitljivi obletnici Planinskega društva Kamnik so tamkajšnji planinci izdali Zbornik 1893 — 1993. Urednik Aleksander Sarnavsky je želel pokazati doslej še ne objavljen gradivo. Pri tem mu je pomagalo štiriindvajset avtorjev, različni zbiratelji in arhiv planinskega društva. V Zborniku je celoten opis Kamniških Alp in okolice, zgodovine društva in začetkov pred sto leti pa vse do danes. Zanimivi so podatki o razvoju alpinizma in gorske reševalne službe.

NOVICE IZ SLOVENIJE

STAVKE V SLOVENIJI...

V Sloveniji napovedujejo stavke celo take institucije, pri kakršnih tega nikakor ne bi pričakovali. N.pr. Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, saj je zašla v kopico težav, ker ima velike izgube, že eno leto pa je tudi brez direktorja.

Tudi Maribor je živel v znamenju stavke delavcev Metalne, stavkajo slovenski policaji in še kdo...

PODRAŽITVE...

Vlada je zavrnila podražitev motornega bencina in kurilnega olja, ki ga je predlagala lendavska rafinerija. Zato pa se je od 1. oktobra za 26 odstotkov podražila elektrika, ker je začel veljati zimski tarifni sistem.

NOVI DIREKTOR SOVE

Slovenska varnostnoobveščevalna agencija SOVA je dobila ponovno novega direktorja, saj je Silvan Jakin, ki je bil na tem mestu kratek čas ponudil predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku svoj odstop. Njegovo mesto je prevzel pred tem imenovani namestnik Drago Ferš. Pri tem je zanimivo, da so Ferša junija administrativno upokojili, vendar le za mesec dni.

50. OBLETNICA KOČEVskega ZBORA

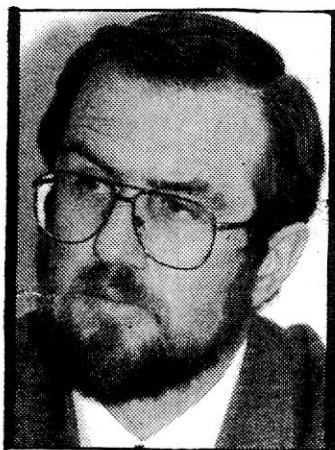
V prenovljenem Seškovem domu v Kočevju je bila proslava 50-letnice Kočevskega zbora. Pripravila sta jo državni zbor in občina Kočevje, slavnostni govornik pa je bil predsednik državnega zbora Herman Rigelnik. Na proslavo je prišla tudi delegacija 30 od stotih še živečih odposlancev državnega zbora, na katerem so v takrat okupirani Sloveniji sprejeli vrsto pomembnih sklepov, med drugim tudi sklep o priključitvi Primorske k Sloveniji.

ANKARAN - KAKŠNA BO MLADA ZDRUŽENA EVROPA

V Ankaranu se je konec septembra zbralo približno trideset predstavnikov mladinskih svetov iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Italije, Madžarske, Češke, Slovaške, Velike Britanije in Finske. Na srečanju pod naslovom Evropski mladinski teden so se pogovarjali o mladinskih strukturah v okviru dvanajsterice (Evropskega sveta in Sveta Evrope). Slovenci se zavzemajo za mladinsko koordinacijo v skupnosti Alpe- Jadran in v okviru Srednjeevropske pobude.

PO LJUBLJANI PLINSKI AVTOBUSI

S plinskimi nizkopodnimi avtobusi, ki bodo vozili na nekaterih ljubljanskih progah se bo mogoče voziti od sredine oktobra letos. Zdaj urejujejo še plinsko polnilnico v Kosezah.

Lojze Peterle

DR. JANEZ DRNOVŠEK IN LOJZE PETERLE V ZDA NA ZASEDANJU GENERALNE SKUPŠČINE ZN

Dr. Janez Drnovšek, predsednik slovenske vlade, je nastopil na prvem delu rednega jesenskega zasedanja generalne skupščine Združenih narodov. Govoril je o današnji situaciji na Balkanu, o težavah Slovenije s 70.000 begunci in o drugih aktualnih vprašanjih današnjega časa. Sestal se je tudi z ameriškim podpredsednikom Alom Gorom.

Slovenski zunanji minister Lojze Peterle pa se je na dvotedenski poti po ZDA srečal tudi s Slovenci v Clevelandu in Chicagu, Los Angelesu in San Franciscu. Seveda je bila najpomembnejši dogodek njegovega obiska v ZDA udeležba na zasedanju generalne skupščine ZN.

SEŠTALA STA SE DR. ALOJZIJ SUŠTAR IN MINISTER ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT DR. SLAVKO GABER

Razpravljala sta o nacionalnem programu vzgoje in izobraževanja in uvajanja pouka o religiji (ne verouka) in etiki v osnovne in pouka o religiji in kulturi v srednje šole. Iskala sta vzroke, ki so zadnje čase razburili slovensko javnost pri čemer je dr.

MISS SLOVENIJE '93 NAJLEPŠA JE METKA IZ POSTOJNE

Metka Albreht (v sredini), osemnajstletna dijakinja iz Postojne je na velikem finalu v portoroškem hotelu Metropol postala Miss Slovenije '93. Njena prva spremljevalka in hkrati Miss Casinoja je enainajsetletna Tanja Krstič iz Maribora, druga spremljevalka pa osemnajstletna Sergeja Heric iz Maribora. Tekmovalo je 300 deklet. Metka je dobila avtomobil Alfa spider, ker pa še nima vozniškega dovoljenja, jo je domov odpeljal njen fant. Metka bo tako konec leta v Južnoafriški republiki zastopala Slovenijo na izboru za najlepše dekle na svetu.

GRB RADOVLJICE

Podoba radovljiškega grba izhaja iz najstarejšega mestnega pečata iz 16. stoletja. Tudi na njem so "govoreči" simboli, in sicer: mož, ki stoji, drži v desni roki kolo, v levi pa mesto. Grb se je v zgodovini nekajkrat spremenil. Linhart je menil, da je upodobljeni moški slovanski bog Radegast, po katerem naj bi mesto dobilo ime.

Suštar poudaril, da se Cerkev ne zavzema za uvajanje verouka v šole, ampak želi, da bi v šole uvedli poseben pouk, ki bi učil o religiji.

DR. PETER VENCELJ O SKRBI ZA SLOVENCE PO SVETU

V pogovoru s Slovincem je dr. Vencelj dejal, da se bo s sprejetjem zakona o vladi sektor za Slovence po svetu v okviru Zunanjega ministrstva preoblikoval v urad za Slovence po svetu. Poudaril je glavno nalogo, da se informacijsko poveže Slovence z vsega sveta in še dejal, da je ob sprotne delu tudi njihov glavni namen homogenizirati - povezati tudi slovenske izobražence po svetu. Teh je veliko, vendar se navadno ne udeležujejo v društvih...

DR. PETER VENCELJ NA PRIREDITVI SLOVENIJA DANES V REGENSBURGU

V dneh od 14. do 24. oktobra bo v Regensburgu prireditve Slovenija danes pod pokroviteljstvom slovenskega ministra za kulturo Sergeja Pelhana in bavarskega državnega ministra za izobraževanje, kulturo in znanost Hansa Zehetmeirja. Tako bo dr. Peter Vencelj sodeloval v okviru tega srečanja 22. oktobra na slovensko-bavarskem partnerskem večeru, v soboto, 23. oktobra bo srečanje Slovencev, v nedeljo bo slovesna maša v regensburški katedrali. Somasevala bosta ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Suštar in Vinzenz Guggenberger.

NOV ZAČETEK DELA KOMISIJE ZA POBOJE

Pred kratkim je imela svojo prvo sejo vnovič ustanovljena komisija za raziskavo množičnih pobojev in pravno dvomljivih procesov. Komisija, ki jo vodi dr. Jože Pučnik bo imela preiskovalne pristojnosti. Dr. Pučnik meni, da bo glede smernic komisije njeno delo težavno, zato se ne bo mogla ukvarjati s podrobnostmi. Po 9.5. 1945 se je v Sloveniji dogajalo "marsikaj" in zdaj je vprašanje ali po direktivah ali samoiniciativno. Treba bo upoštevati zgodovinske okoliščine, ostaja pa tudi vprašanje ali bodo vodje pobojev sploh kdaj znane. Pojavilo pa se je tudi vprašanje ali se bo komisija ukvarjala tudi z medvojnimi dogajanjem v Sloveniji.

SEPTEMBRSKE POKOJNINE VIŠJE ZA 3,2 odstotka. Najnižja 9953 tolarjev.

PO SVETU

ZNANI SODNIKI SODIŠČA ZN ZA VOJNE ZLOČINE U NEKDANJI JUGOSLAVIJI

Generalna skupščina Združenih narodov je sestavila mednarodni zbor, ki bo sodil vojnim zločincem na področju nekdanje Jugoslavije. Slišati pa je že nezadovoljstvo nekaterih, češ, da Anglija in Francija ne kažeta dovolj volje, da bi sodelovali in da baje ščitita Srbe. Izvoljeni sodniki so iz ZDA, Kanade, Italije, Egipta, Kitajske, Francije, Malezije in Avstralije. Avstralski sodnik je 70-letni Sir Ninian Stephen, do leta 1982 sodnik višjega sodišča, od 1982 do 1989 je bil generalni guverner Avstralije, leta 1992 je predsedoval pogajanjem o Severni Irski med britansko in irsko vlado.

KITAJSKA - DRUGA JUGOSLAVIJA?

Po smrti vsemogočnega voditelja Denga Xiaopinga se bo kitajska zaradi rastočega regionalizma razletela tako, kot se je to zgodilo v Jugoslaviji. To sta v šestinosemdeset strani obsegajočem internem poročilu zapisala politolog Wang Shaoguang in ekonomist Hu Angang. Kot rešitev sta predlagala ameriški stil federalizma, s katerim naj bi socialistična država z okornim parlamentom postala bolj demokratična, spori med Pekingom in provincami pa bi oslabei.

SMRTONOSNA REUŠČINA

Odkar je v nekdanji Jugoslaviji izbruhnila vojna, se vse več starejših občanov v Srbiji odloča za samomor. Pravijo, da njihove pokojnine zadoščajo le za zanko za obešanje. Vsak dan stori samomor en starejši prebivalec Srbije, samo v Beogradu pa dva do tri na teden.

OBDAUČENI VIKENDI U ISTRI

Lastniki več kot dva tisoč počitniških hišic in stanovanj na območju nekdanje občine Pulj bodo te dni dobili položnice za plačilo davkov za obdobje od 1. novembra 1992 do 31. oktobra 1993. Za počitniško hišo, ki se uporablja manj kot deset let, bo treba plačati n. pr. 24 mark v dinarski protivrednosti, za stavbe, ki se uporabljajo preko petdeset let bo treba plačati 4 marke na kvadratni meter. Največ lastnikov teh stavb je iz Slovenije in pri plačevanju nimajo popustov.

NOV UDAREC ZA TRŽAŠKE SLOVENCE

Tržaška pokrajinska poštna uprava je svojim uslužbencem prepovedala sprejemati obrazce, izpolnjene v slovenščini. Pred dnevi je hotel izpolniti položnico zavedni Slovenec Samo Pahor v slovenščini. Prišlo je do prerivanja s policisti, ki so ga surovno odrinili od okenca. Pahor in policist sta bila rahlo poškodovana. Pahorja so odpeljali v zapor, a na sodišču je bil oproščen obtožb. Sodniki so ugotovili, da je imel ustavno pravico izražati se v slovenščini. Po tej razsodbi so začeli na poštah sprejemati obrazce v slovenščini, vendar so jih kasneje ponovno prepovedali. Samu Pahorju pa naj bi spet sodili...

SLOVENIJA HOTELA PODPRETI OLIMPIJADO U PEKINGU?

V Slovencu je bilo zaslediti v rubriki bralcev protestno pismo predsednika Slovenskega narodnega sveta NSW Marjana Kovača, ki pravi, da je po neuradni poti izvedel, da nameravajo delegati Slovenije v Mednarodnem olimpijskem komiteju s svojim glasom podpreti olimpijske igre leta 2 000 v Pekingu. Marjan Kovač pravi, da bi bili avstralski Slovenci s takim dejanjem osramočeni, saj je bila Avstralija med prvimi zahodnimi državami, ki so priznale novo državo Slovenijo. Koliko je Slovencev v Pekingu in koliko v Avstraliji, se sprašuje Kovač in navaja še druge politične vzroke zakaj slovenski delegati ne bi smeli voliti Peking. Ali so njegov apel slovenski delegati uslišali ali ne do sedaj še nismo uspeli izvedeti. Za koga so torej volili?

Zanimivo je, da slovenski študenti v tujini ne učijo dobro slovenščino. Zanimivo je, da slovenski študenti v tujini ne učijo dobro slovenščino. Zanimivo je, da slovenski študenti v tujini ne učijo dobro slovenščino.

TISK

SLOVENEK

Podatki o številu Slovencev po svetu so različni, večina številki pa se giblje med 500.000 in 600.000. Če tej številki prištejemo še dobrih 100.000 Slovencev v zamejstvu (približno 85.000 v Italiji, dobrih 14.000 v Avstriji, do 5.000 na Madžarskem in več tisoč v republikah nekdanje Jugoslavije), ugotovimo, da živi zunaj matične domovine okrogla tretjina slovenskega naroda. Pri Slovencu smo se zato odločili, da bomo temu živemu delu narodne skupnosti namenili posebno pozornost. Odslej bo v vsaki sobotni številki stran za Slovence po svetu...stran bo izključno informativna in dogodkov ne bo komentirala...

POLITIKA

Pisec prispevka v beograjski Politiki navaja, da Slovenija še nima vojaškega letalstva in ne vojaške mornarice, kopenska vojska pa je omejena na središča za urjenje nabornikov in na tisto, kar je Sloveniji ostalo od nekdanje JLA, zato da vidi prihodnost svoje varnosti v jamstvih zveze Nato ali v članstvu v tej zvezi. Toda Lazanski trdi, da je ta zamisel nerealna in da nobena nekdanja jugoslovanska republika nima možnosti za vstop v Nato v bližnji prihodnosti. Na koncu opozarja Politika, da bi lahko bili vojaški izzivi na območju nekdanje Jugoslavije v prihodnosti zelo nevarni.

IL PICCOLO

Tržaški časnik je objavil prispevek o razmerah v Srbiji in podal krajše poročilo o Bataljonu Garibaldi, skupini italijanskih prostovoljcev, ki naj bi se urili v nekem kraju v Italiji, da bi nato z vojaškimi akcijami proti hrvaški vojski pomagali Istri in Dalmaciji k vnovični vključitvi v Italijo. List se sklicuje na izjave srbskega kapetana Dragana, ki jih je dal za beograjsko Borbo, kjer potrjuje, da je inštruktor omenjenih prostovoljcev, vendar trdi, da Italijane usposablja v diverzantsko-izvidniških središčih v Srbski krajini in ne v Italiji. Tako diverzantske skupine novofašistov, skupaj s Srbi čakajo na primeren trenutek za poseg v Istri. S tovrstnimi "uspehi" se baha tudi tržaški novofašistični tajnik Roberto Menia, znan tudi v Kopru in Piranu, kjer je v zadnjih dveh letih priredil dve napol javni predstavitvi akciji z letaki, zastavami in govori na Tartinijevem trgu.

MLADINA

Delavci mariborske Metalne, Tovarne investicijske opreme (TIO) so zasedli za nekaj dni tovarno - to naj bi bila oblika stavke. Na delo so prihajali, čeprav niso imeli kaj početi. Revoltirani delavci so ob vходу v Metalno TIO zapisali: "Vse jugoviče na cesto!" Zmago Jelinčič (tako naj bi namreč dejal Jelinčič). Delavci pa so še dodali: "...Tam ni več prostora, tam smo že mi...", vaši cenjeni volilci.

VEČER

V komentarju tedna v sobotni prilogi mariborskega Večera Milan Predan med drugim piše: "...Najhuje je, da smo Slovenci spet začeli molčati. Kot nekoč v najtrših komunističnih letih. Redki si denimo danes še upajo kritizirati ljudi, ki so že dokazali, da imajo za seboj pravo propagandno in obveščevalno mašinerijo, kakršne se ne bi sramoval niti Orwellov Veliki brat - in so jo brez pomislekov pripravljene uporabiti za mazanje osebnega življenja svojih pravih in namišljenih nasprotnikov...No, seveda ne molčijo tisti, ki so začutili svojih pet minut, potem, ko so bili domnevno štirideset let zatirani, in v (podpisanih, v glavnem pa anonimnih) pismih bralcev, v telefonskih klicih in celo na ulici branijo demokracijo s tem, da zmerjajo one, ki jih imajo za sovražnike države...In v takšni razviti demokraciji seveda med drugim ni več dovoljeno objavljati intervjujev z ljudmi, ki lahko 'vznemirjajo javni red in mir'...treba je samo zaželeli, da bodo sadovi te demokracije kmalu padli na glavo tudi njim..."

AUSTRALSKI SLOVENCİ - SLOVENSKI DRŽAVLJANI, POZOR!

CERTIFIKATSKI RAČUNI ODPRTI

V našem časniku (11. številka) smo na strani gospodarskih novic že pisali o lastninskih certifikatih - vrednostnih papirjih v RS. Prosimo vas, dragi bralci, da naše kratko poročilo ponovno preberete. Kot poroča STA (Slovenska tiskovna agencija) je vlada RS, potem Uradnega lista, končno seznanila slovenske državljane, da so njihovi certifikatski računi odprti. Pravico do certifikata ima vsak državljan Slovenije, tudi MI IZSELJENCI!

SUETOUNI SEJEM U SYDNEYU

Kot dalje poroča STA se bo tudi Slovenija lepo predstavila na svetovnem sejmu v Sydneyu od 5. do 9. februarja 1994 v organizaciji Svetovnega trgovskega središča (WTC). Za ta nastop vlada precejšnje zanimanje, kot navaja slovenska tiskovna agencija STA, tudi po zaslugi Alfreda Breznika, častnega konzula Slovenije v Avstraliji. Po njegovih besedah se za nastop zanimajo Adria Airways, Kompas, Iskra Optika in številna druga podjetja. Slovenija naj bi se v Avstraliji predstavila tako gospodarsko kot turistično in znanstveno.

METALNA TIO IN TKN U STEČAJ, POSLOVODSTVO ODPOTOILO

V Mariboru in Novem mestu so predložili sodišču stečajni postopek, so sporočili iz Sklada RS za razvoj, vodstvo pa je nepreklicno odstopilo.

PAPIRNICA DEUČE PRAZNUJE 150 LET

Papirnico je leta 1842 ustanovil Fidelis Terpic, junija 1843 pa je iz nje že prišel prvi strojno izdelani papir v Sloveniji. Danes papirnica izdela letno 75.000 ton grafičnega papirja in ga skoraj 80 odstotkov izvozi v 40 držav.

NOVOSTI Z ZASEDANJA DRŽAVNEGA ZBORA RS

Poslanci slovenskega parlamenta so po hitrem postopku sprejeli pet zakonov s področja mednarodnih odnosov. Ratificirali so sporazum med Slovenijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj ter zakon o članstvu Slovenije v

Medameriški razvojni banki, zakon o ratifikaciji sporazuma med vlado RS in Velikega vojvodstva Luksemburg o cestnem prevozu ter podobni sporazum med slovensko vlado in Rusko federacijo o vzajemnem ustanavljanju trgovinskih predstavništev.

Cas za uskladitev zakonodaje z novo ustavo so podaljšali, saj je fizično nemogoče uskladiti 170 zakonov do konca 1993.1.

BROŠURA O BODOČEM GOSPODARSTVU U MARIBORU

Brošura predstavlja edinstveno študijo preobrazbe regionalnega gospodarstva v Sloveniji in morda doslej največji vložen napor za spremembo socialističnega gospodarstva v tržno usmerjeno. Ta študija podrobno razlaga, kako preobraziti obstoječo mariborsko industrijo in pospešiti porajajoči se storitveni sektor v že neodvisni deželi. Prav tako daje napotke nacionalni in lokalni politiki, kako naj bi se podjetja gospodarsko preobrazila in katere komponente družbenih podjetij naj bi postale zasebna podjetja. Ponuja tudi priporočila za izvajanje izobraževalnih programov za prebivalce te regije in za izgradnjo novih skupnih ustanov za pripravo izobraževalnih programov in programov tehnološkega razvoja.

Za več informacij se lahko obrnete na samo županjo mesta Maribora:

Magdalena Tovornik, Skupščina občine Maribor, Heroja Staneta 1, 62000 Maribor, Slovenija, tel.: 227 771, fax: 20 175

ali na SRI International, Steven A. Waldhom, Center for Economic Competitiveness, 333 Revenwood Avenue, Menlo Park, CA 94025 tel.: (415) 859 6015, fax: (415) 859 4687.

LJUBLJANSKA BANKA ZE IZDAJA KARTICE EUROCARD/MACTERCARD

Ljubljanska banka je začela redno izdajati mednarodno plačilno kartico Eurocard/Mastercard. V Sloveniji so štiri banke, ki jim je Europay International podelil licenco z izdajanje teh kartic.

Eurocard/Mastercard je plačilno sredstvo na sedmih milijonih prodajnih mest in na 145.000 bančnih avtomatih v 172 državah po vsem svetu, v Sloveniji pa na okoli 3.500 prodajnih mestih in prihodnje leto tudi na okoli stotih bančnih avtomatih LB. Lastnik kartice ne potrebuje več deviznega računa, saj mu bo banka nakupe v tujih valutah konvertirala v tolarje na dan plačila. Kako zahtevna je bila priprava na izdajo kartice pove podatek, da zaradi preobilice dela 50 zaposlenih v LB, ki so se ukvarjali s tem projektom letos ni bilo na dopustu.

NOVA TRGOUSKA HIŠA U SLOVENJ GRADCU

Slovenj Gradec bo do konca leta dobil nov, velik in za razvoj mesta ter Mislinjske doline pomemben objekt - Koroški trgovski center s približno pet tisoč kvadratnimi metri površin. Center so poimenovali po lepem koroškem imenu KATICA, izhaja pa tudi iz kratice KTC.

BO SLAVNIK OSTAL SLOVENSKI?

Kot vse kaže bo Slavnik, natančneje del podjetja Slavnik International d.d. ostal tudi po stečaju v slovenski lasti, večinoma primorski. Odkupiti ga nameravajo Intereuropa d.d., Istra-Benz d.d., Slovenica d.d. in Interzav d.d., zdajšnji Slavnikovi upniki.

FINOR IŠČE LASTNIKE ZA PRIMORSKA PODJETJA

Nove lastnike naj bi čim prej dobili izolski Mehano, sežanski Krasmetal in Vinakoper.

POGOVORI O GOSPODARSKEM SODELOVANJU Z ITALIJO

V Rimu je prišlo do pogovorov slovensko-italijanske delovne skupine za gospodarstvo in finance. Med obravnavanimi temami so ili blagovna izmenjava, višje oblike sodelovanja in zlasti obmejno sodelovanje na podlagi goriškega in tržaškega sporazuma. Govorili so tudi o prometnih in telekomunikacijskih povezavah prek Slovenije na Vzhod in v druge dele Evrope.

SLOVENSKA DELEGACIJA U WASHINGTONU

Slovenska delegacija pod vodstvom finančnega ministra Mitje Gasparija se je v Washingtonu udeležila redne letne skupščine Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke, Tokrat prvič kot polnopravna članica zbora mednarodnih finančnikov.

CESTARSKI DNEVI

Rogla - 13. in 14. oktobra je na Rogli bienalno srečanje slovenskih cestnih strokovnjakov pod imenom Cestarski dnevi '93. Osrednja tema letošnjega srečanja so racionalizacija pri razvoju in ohranjanju slovenskega cestnega omrežja, poglavito pozornost pa bodo posvetili projektu pospešene gradnje avtocest, ki ga je na vladni predlog sprejel državni zbor kot del narodnega programa gradnje avtocest.

NEKAJ CEN RAZNIH PRIDELKOV S SLOVENSKIH SEJMIŠC

Dobro domače žganje je po 400 do 450 tolarjev liter, meter drv okrog 3.500 tolarjev, krompir za ozimnico dajejo po 30 tolarjev za kilogram, neškropljena kmečka jabolka so do 40 tolarjev za kilogram.

Trdijo, da je letos dobro obrodilo meso za reweže, se pravi, gob je dovolj. Jajca za zraven so na kmetih po 12 tolarjev.

TEČAJNA LISTA -slovenskih tolarjev (SIT) Oktober 1993

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	74.1383	74.5845
Nemčija	1 DEM	71.1841	71.6125
ZDA	1 USD	115.3112	116.0052

SLOVENIJA, LET'S DO BUSINESS

Pred kratkim je bila v Svetovnem trgovinskem središču v Ljubljani predstavitev novega biltena za mednarodno poslovno komuniciranje Business. Prinaša praktične nasvete in informacije strokovnjakov za komuniciranje z vsega sveta. Izhajal bo šestkrat na leto, dvojezično, v angleščini in slovenščini, na majnem formatu. Izdaja ga Wagner & Associates iz Ljubljane.

KULTURA

STO LET PTUJSKEGA MUZEJSKEGA DRUŠTVA

Ob jubileju se želijo Ptujčani še posebej izkazati in osrednje dogajanje so postavili v drugo polovico letošnjega oktobra. Tudi Ljudska in študijska knjižnica proslavlja letos svojo stoletnico. V ptujskem minoritskem samostanu so pred dnevi že odprli razstavo *Littera scripta manet* (*Napisana črka ostane*), ki je bila posvečena 200-letnici tiskarstva in knjižničarstva na Ptuj.

350. OBLETNICA ANTONIA TARSIE (1643—1722) V KOPRU

Septembrske slovesnosti ob praznovanju tristopetdesete obletnice rojstva Antonia Tarsie, koprskega organista in skladatelja italijanskega rodu so se iztekle. V času slovesnosti so predstavili med drugim tudi kulturni utrip Kopra v 17. in 18. stoletju

KITAJKA UČI SLOVENCE SLIKATI NA TEKSTIL

Kitajska akademska slikarka Wang Huiqin živi v Sloveniji že deset let. Slikanje na svilo je kitajska tehnika, ki je stara že več kot tisoč let. Wang Huiqin pripravlja za vse, ki bi se radi likovno izrazili na tkanini posebne tečaje. Večina ljudi ima seveda že osnovno znanje o slikarstvu.

MALIBU - BISTRIŠKA EKSOTIKA OSVAJA

Petčlanska skupina *Malibu* igra skupaj skoraj tri leta, v tem času pa so postali ena vodilnih komercialnih skupin v Sloveniji. Skoraj vsi so iz Ilirske Bistrice, le basist se redno vozi na vaje iz Kopra. Priljubljeni so povsod, še posebej pa na drugem koncu Slovenije, v Prekmurju. Njihov prvi hit je *Mi Primorci*, to je bila nosilna pesem njihove prve kasete. Na drugi kaseti *Slovenija Grand Mix* so "zmiksani" hiti slovenske popevke zadnjih 30 let. Zdaj so že blizu zlate kasete in lepo bi bilo, ko bi jih končno imeli priložnost slišati tudi mi v Avstraliji na naših radijskih oddajah. Skupina je tedne in tedne vnaprej razprodana, pripravljajo pa se že tudi za snemanje tretje kasete februarja 1994.

Za tiste, ki bi radi skupini Malibu pisali objavljamo naslov njihovega fan-cluba: *Fan Club MALIBU, Topolc 59A, 66250 Ilirska Bistrica.*

IN MEMORIAM

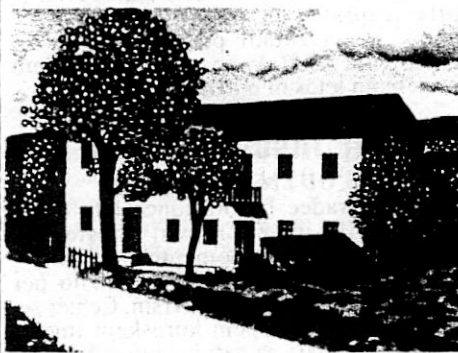
MATEJ BOR
(1913 - 1993)

Radovljica, 29. september 1993 - umrl je slovenski pesnik in pisatelj, dramatik in esejist Matej Bor, s pravim imenom Vladimir Pavšič. Pisal je pesmi, pripovedno prozo, drame, kritike, eseje, prevajal iz angleščine in prevedel številne Shakespeareove drame v slovenščino. Napisal je več filmskih scenarijev, leta 1954 so po njegovi predlogi posneli film *Vesna*.

Mateja Bora se bomo v zadnjem času najbolj spomnili kot enega od avtorjev knjige *VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI*, iz katere je med drugim razvidno tudi to, da je bil Bor tisti, ki je razvozlal etruščansko pisavo.

Matej Bor in njegova rojstna hiša

Rodil se je v Grgarju blizu Nove Gorice. Že od vsega začetka se je pri študiju posvečal jezikoslovstvu in leta 1937 je diplomiral iz slavistike. Med NOB je deloval kot pisatelj in dramaturg. Po vojni je nekaj let vodil Dramo Slovenskega narodnega gledališča. Nekaj let je bil predsednik društva slovenskih pisateljev, Zveze pisateljev Jugoslavije ter slovenskega PEN centra. V letih 1947 in 1952 je prejel Prešernovo nagrado za delovanje na področju kulture. Bil je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Matej Bor sodi med prve pobudnike gibanja za varstvo okolja v Sloveniji.

KNJIŽNA IZDAJA O SVETI GORI PRI GORICI

Knjižica je opremljena z lepimi fotografijami Rafaela Podobnika in z besedilom Irene Bratina Zuljan. V njej je najti tudi tale pozdrav svetogorski Mariji velikega Tržačana Alojza Rebule: *"In videla si človeka v tej pokrajini, kmetico pri Svetem, kamnarja v Nabrežini, ribiča v Križu, pastirja na Pivškem. A videla si tudi, kar se je imelo skozi stoletja zgrniti na ta prostor in ga napojiti z bridkostjo. Videla si kuge in vpade, videla si veliko vojno, ki je nastlala celo Skalnico, tvoj sveti hrib, s tisoči trupel padlih Slovencev in Italijanov, Bosancev in Poljakov, Čehov in Madžarov. In po pol stoletja si videla še drugo krvavenje, po pri goriški fronti še drugo, v bliskanju hitlerjevskih tankov in drdranju strojnic. In potem si videla žalost, ki je legla na ta izmučeni Kras, v odmiranju vasi in tlačenju duhov. In danes vidiš porabniško epidemijo, ki tukaj pustoši duše kakor povsod, v malikovanju materije in čedalje hujšem občutku praznine in nesmisla..."*

NAJSTAREJŠE DOLENJSKE ORGLJE

Brusnice — Orgle na koru župnijske cerkve v Brusnicah, so bile izdelane leta 1764 za frančiškansko cerkev v Novem mestu in so delo Janeza Jurija Eisla, enega največjih orglarskih mojstrov baročnega obdobja na Slovenskem. Svoj vrhunec so dosegle v baročnem obdobju, imele so 16 registrov, ki so še do danes ohranjeni in so neprecenljive vrednosti. Ob 230. obletnici izdelave se je župnija Brusnice odločila, da ta instrument obnovi, saj se ni oglasil že skoraj dve desetletji. Tako obnovljene bodo ena največjih dragocenosti v 500-letni zgodovini orglarstva na Slovenskem.

RAZSTAVA TELEVIZIJSKE SCENOGRAFIJE

V ljubljanski Moderni galeiji so 5. oktobra odprli razstavo Televizijske scenografije Jožeta Spacala. Razstava prikazuje avtorjeva ustvarjalna prizadevanja, za oblikovanje nove podobe televizijske slike v Sloveniji. V sklopu razstave prireajo v Ljubljani še mednarodni simpozij na temo Sodobna televizijska scenografija:

ŠEL JE POPOTNIK SKOZI ATOMSKI VEK

Matej Bor (1913 - 1993)

Pesnitev "Šel je popotnik skozi atomski vek" predstavlja enega najizrazitejših literarnih ustvarjalcev na slovenskem Parnasu: lirika, epika in dramatika Mateja Bora. Pesnitev je bila prevedena v nekaj tujih jezikov, Boru se je zasnova leta 1957. Ta pesnitev je po svoji tematiki in vizionarni izpovednosti EDINSTVENA V SLOVENSKI IN NEMARA CELO V EVROPSKI POEZIJI. Nastala je iz Borovega globokega humanizma, ki korenini v resni zamišljenosti v usodno spojenost človeka in narave ter v protislovja današnje civilizacije: z združitvijo emocij in kritičnega uma se upira možnostim, ki tičijo v današnjih vojnih pripravah med žarišči nacionalnega in socialnega sovraštva...

Zato je ta Borova grozljiva pesniška vizija, prihajajoča v svet iz malo znanega slovenskega kulturnega kroga, slikovito svarilo vsemu današnjemu človeštvu - svarilo s simbolnimi podobami antisveta, kakršnega bi mogla prinesiti današnja in bodoča tragična nasprotja in protislovja.

/Zapisal v uvodu Božidar Borko leta 1970/

A WANDERER IN THE ATOM AGE

Matej Bor (1913 - 1993)

The poetic work "A wanderer went through the Atom Age" presents one of the most expressive literary creators on the Slovene Parnassus: the lyrical epic and dramatic poet Matej Bor. The poem has been translated into several languages and was conceived by Bor in the year 1957. This poetic work is in its thematic and visionary frankness UNIQUE IN SLOVENE AND PERHAPS EVEN IN EUROPIAN POETRY. It was born of Bor's profound humanity, which has its roots in a serious contemplation of the fateful unity between man and nature; in its blend of emotion with a critical mind it repudiates the possibilities latent in contemporary military preparations amidst growing national and social animosities...

Hence Matej Bor's terrifying poetic vision which comes into the world out of the little-known Slovene cultural realm, is a coloured warning to contemporary humanity - a warning with such symbolic imagery of the anti-world as could have been brought about only by actual as well as imminent tragic contrasts and contradictions.

/ Written in introduction by Božidar Borko, year 1970/

1

Angleški prevod: Janko Lavrin
Ilustracije: Nora Lavrin

I

Sel je popotnik skozi atomski vek
in gledal,
kako so drevesa bežala iz njega.
Pohitel je za njimi:
Drevesa, nikar!
Če pojdete ve,
pojdejo tudi vaše sence,
in če pojdejo,
kam naj ležem jaz popotnik,
truden od hoje
skozi atomski vek?
Drevesa pa so s svojimi sencami
bežala naprej.
— Nikar, nikar!
je klical za njimi popotnik.
— Če pojdete ve,
pojdejo tudi vrtovi,
saj se jim bo tožilo po vas,
in če pojdejo vrtovi,
pojdejo tudi ptice,
saj se jim bo tožilo po njih,
in če pojdejo drevesa, vrtovi in ptice,
pojde tudi ljubezen,
in če pojde ljubezen —
Vendar drevesa ga niso poslušala
in so bežala naprej,
zapuščajoč atomski vek.

A wanderer went through the atom age
and watched,
how the trees were flying away from it.
He hurried after them:
»Don't go, trees!
If you go,
your shadows too will go,
and if they go,
where would I, a wanderer, rest,
weary of walking
through the atom age?«
But the trees with their shadows
fled and fled.
»Don't go, don't go!«
the wanderer called after them,
»If you go
the gardens too will go,
since they will long for you;
and if the gardens go
the birds will also go,
since they will long for them;
and if trees, gardens and birds go
love too will go;
and if love goes —
Still the trees did not listen;
they fled and fled
abandoning the atom age.

2

English translation: Janko Lavrin
Illustrations: Nora Lavrin

II

Sel je popotnik skozi atomski vek
in ko je bil že dovolj visoko,
se je ozrl navzdol,
kjer je ležal atomski vek:
vseposod,
kamor je segalo oko,
beton in železo,
železo in beton
v najrazličnejših oblikah,
ki so ob neonskih lučeh metale
dolge, negibne sence skož čas.
Popotnik je gledal vse to
in ko je pomislil,
kako nepotrebno je njegovo srce
sredi vsega tega,
se mu je utrnila solza.
Pala je na tla
in ptiček, ki je stal tam, jo je popil.
In ko jo je popil, je rekel: Grenka je tvoja solza
Zakaj je tako grenka?
In še preden mu je popotnik mogel reči
svoj običajni: Ne vem —
je ptiček umrl.
Vzel ga je v roke
in ga odnesel tja dol, kjer je ležal atomski vek,
da ga pokoplje.
Vendar zaman:
vseposod sam beton in železo,
samo železo in beton,
in niti toliko zemlje, ki rodi rože in ptice,
da bi našel grob za ptico
in zasadil rožo nanj.

A wanderer went through the atom age
and once he was fairly high up
he looked down
where the atom age lay:
everywhere,
far as the eye could reach,
concrete and iron,
iron and concrete
in all sorts of shapes,
which in the neon lights were casting
long immovable shadows across time.
The wanderer was watching all this
and when he thought how
useless his heart was
amidst it all
he shed a tear.
It fell upon the ground
and a bird which stood there drank it.
And having drunk it, said: »Bitter is your tear.
Why is it so bitter?«
And before the wanderer could say
his usual »don't know« —
the bird was dead.
He took it in his hand
and carried it down where the atom age lay
to bury it.
But all in vain:
everywhere concrete and iron,
only iron and concrete,
and not enough earth breeding flowers and birds
to make a bird's grave
and plant a flower upon it.

Se nadaljuje

GLAS SLOVENIJE stran 9

To be continued

IZ SLOVENSKE SKUPNOSTI

OBLETNICE

SLAVLJENCEM NAŠE ČESTITKE

25. let - slovenska cerkev Sv. Cirila in Metoda, Kew - Melbourne

20. let - slovenska cerkev Sv. Rafaela, Merrylands - Sydney

IN ŠE O MLADINSKEM KONCERTU V SYDNEYU

Piše Lenti Lenko

Dragi bralci,

Zelo uspešen 19. Mladinski koncert je za nami. Udeležili smo se ga Slovenci iz vseh delov Avstralije v Sydney 25. septembra, v Slovenskem Verskem in kulturnem središču v Merrylandsu. Kot vedno, so bili organizatorji slovenska verska središča v Avstraliji, letos pa še s pomočjo 'Slovenian Youth Productions' iz Sydneya.

Na sporedu je bilo šestnajst točk. Nastopajoči so prišli iz Sydneya, Melbourne, Geelonga in Adelaide. Nastopali so kot solo pevci in instrumentalisti, folklorni plesi pa so bili letos najmočnejše zastopani. Videli smo tudi ples v modernem ritmu. Dvorana v Merrylandsu je bila polna, vsi so bili navdušeni nad programom. Slovenska mladina v Avstraliji je zopet ponosno predstavila svoje korenine.

Vsi iz Melbourne smo bili veseli in presrečni, da smo lahko s Sydneyčani praznovali dobljene olimpijske igre leta 2000. Imeli smo še en vzrok več za veselje do ranih jutranjih ur po mestu. Pristrčna zahvala gre 'Slovenian Youth Productions', Slovenskemu Verskemu središču v Merrylandsu, obema kluboma (Triglav in Slovensko društvo Sydney), ki so nas tako pristrčno sprejeli in vse dni gostili. Hvala vsakomur, ki je kakorkoli prispeval, da smo se vsi tako dobro imeli. Obenem pa še naše čestitke organizatorjem koncerta za njihov trud. To je bil še en uspeh mladine v Avstraliji. Upam, da se vidimo na 20. Mladinskem koncertu drugo leto, dobro pripravljeni in z novimi idejami. Vsem bralcem časopisa Glas Slovenije lep pozdrav!

Pater Valerijan Jenko
30 let bivanja med avstralskimi Slovenci

HUMORISTKI TONCA IN VANCA V AVSTRALIJU

Piše Mariza Ličan

Spoštovani rojaki, dragi prijatelji!

Sporočam vam, da bodo gostje avstralskih Slovencev igralki Tatjana Turk (Tonca) in Ingrid Verk (Vanca) iz Trsta ter njen režiser Livio Crevatin s soprogo Adrijano iz Kopra. Med nas prihajajo na lastno odločitev ali željo. Radi bi se srečali s Slovenci v Avstraliji in si pridobili novo gradivo za njihovo ustvarjanje, pa tudi dežela jih vabi. Igralki, poleg nastopov v gledališču, redno sodelujeta tudi na Radiu Koper. Potne stroške (letalske karte) so že sami poravnali. Ne pričakujejo nekih denarnih izkupičkov s predstav. Prošijo pa za stanovanje in prevoz.

V Sydney prihajajo 20. oktobra. V soboto, 23. oktobra nastopajo v Klubu Triglav, v nedeljo, 24. oktobra po maši (cca 11h) v Verskem središču Merrylands. Načrtov za ostale dni še nimamo, vsekakor pa je vikend 30. in 31. oktober rezerviran za Viktorijo.

V Slovenskem društvu Sydney bodo gostje nastopali 6. novembra, 7. novembra pa v klubu Planica v Wollongongu.

Kot je razvidno iz pisma režiserja prikazuje gledališka predstava vsakdanje življenje na tržnici in je v primorskem narečju. Predvajali bi tudi dokumentarno-reportažne televizijske oddaje, ki prikazujejo Kras, severno in južno Istro, Primorsko in zamejstvo.

Tonco in Vanco pozna večina avstralskih Slovencev že iz radijskih oddaj in sta torej že naši stari znanci. Upamo, da bodo nastopi gostujočih kulturnikov iz domovine obiskani v velikem številu.

SLOVENSKA MLADINA PRIPRAVLJA ČASOPIS V ANGLEŠCINI

Z Mladinskega koncerta v Sydneyu je prispel letak s sledečo vsebino:

THE AUSTRALIAN SLOVENIAN REVIEW will hit the streets shortly. The Review will be a newsletter for all Australian Slovenes, written in English with young people in mind. It will focus on social events in the Slovenian community, Australia wide, as well as general items of interest about Slovenia.

We are looking for Articles. Like to help? Want to know more?

MAIL: Australian Slovene Review, C/- Slovene Cultural Centre, PO Box 280, Merrylands, NSW 2160. Fax: (02) 674 4583

Some people to contact for more information: Joe Andrejas (045) 736129; Henry Stariha (02) 624 6132; Ciril Kosorok (02) 675 2396; Dorothy Kobal (02) 674 4583; Marjeti Bolko (02) 644 7562; Irene Stariha (02) 871 8641.

Mariza Ličan

PRVA ENDOSKOPSKA OPERACIJA NA PLJUČIH V SLOVENIJI

MARIBOR, SEPTEMBER 1993 - "Za Slovenijo je to revolucionarna novost, ki oznanja, da so tudi v slovenski torakalni kirurgiji časi velikih in bolečih rezov mimo. S tem je odprta pot za različne posege v prsni koš..." je dejal dr. Jože Antonič, vodja zdravniške ekipe, ki je nedavno v mariborski bolnišnici prvič v Sloveniji izvedla endoskopski operativni poseg na pljučih; v zdravniški ekipi so bili še: anesteziistka dr. Ani Vandjal, dr. Gregor Pivec in dr. Anton Črnjec. Ekipa je na ta način odstranila tumor v pljučih 52-letnemu pacientu. Metoda je zelo draga in so zanjo potrebne razne drage aparature.

KDO JE SLOVENSKI HIPOKRAT?

Težko je reči kdo je oče slovenske medicine? Za ta laskav naziv bi lahko izbrali zelo zaslužnega moža slovenske medicine Marko Gerbec (1658 - 1718), doktorja filozofije in medicine ter predsednika takratne Akademije Operosorum v Ljubljani, ki je odkril motnjo v prevajanju impulza med preddvorom in prekatom srca in to imenoval atrio-ventrikularni blok. Marko Gerbec je bil veliki mislec, točen in zanesljiv opazovalec ter trezen diagnosticist, ki je zapustil za takratne čase izredno bogato knjižnico v Ljubljani, ki obsega tudi znamenita dela Hipokrata, Galena, Aristotla, Vesaliusa in Valvasorja. Domačini Šentvida pri Stični rojaka dobro poznajo in SAZU je njegovo rojstno hišo opremila s spominsko ploščo, šentvidski dijaki prejemajo po njem imenovane štipendije, mladinsko otroško okrevališče za revmatične in srčne rekonvalescente v kraju pa se tudi ponaša z njegovim imenom. Na žalost je ta velik duh tokom stoletij zbledel v zgodovinskem sporninu Slovencev. V medicinskem muzeju v Padovi zavzema njegov lik častiljivo mesto, krajni čas pa je, da njegovo ime populariziramo tudi med Slovenci.

Dr. Zvonka Županič-Slavc

PRVA PRAVA SONČNA VAS V KAMNICI PRI MARIBORU

V Kamnici pri Mariboru naj bi že v tem času začela nastajati Sončna vas, novo naselje zasebnih stanovanjskih hiš (petnajst jih bo), kar bo nemara impulz za pravo revolucioniranje ustaljenih idej in prakse stanovanjske gradnje v Sloveniji. In ne samo v Sloveniji. Po besedah prof. dr. Ludvika Traunerja, diplomiranega gradbenega inženirja in novega dekana Tehniške fakultete Univerze Maribor, ki je tudi vodja projekta, imenovanega Optimiranje sistema Marles hiš 2000 oz. iz njega izpeljanega projekta Sončna vas, je zadeva referenčna za ves prostor Alpe-Jadran, zato je dobila tudi potrebno podporo meddržavne skupnosti.

Vodilo projekta je 5E: Estetika, Energija, Ekologija, Ekonomija in Evropa. Med gradbenim materialom bo zelo pomemben les, kot prvinsko gradivo. Gre torej za naselje prihodnjega tisočletja, usklajenega z ekološkimi in ekonomskimi pogoji časa, ki prihaja. Nosilci projekta so izključno domače institucije, namreč Tehniška fakulteta in Ekonomsko poslovna fakulteta Univerze Maribor ter Marles Holding d.d.

PA ŠE TO

ALI JE PORTOROŽ V ANGLIJI ALI V SLOVENIJI?
Pred dnevi je prejel nekdo razglednico iz tega prelepega slovenskega obmorskega kraja. Zelo je bil začuden, kot sam pravi v DELU, ker je spredaj na lepi razglednici velik napis PORTOROŽ BY NIGHT. No, si je mislil, spodrsljaj pač; bo pa zadaj pisalo v slovenščini. Toda ne. Tudi zadaj so pojasnila v angleškem jeziku: Riviera cards. Copy right Hari Izola - Printed by tiskarna VEK Koper - Capodistria. Majhna tolažba pa je bila le to, dodaja pisec, da sta bili obe poštni znamki slovenski.

One of the leaders in refrigerators, freezers, stoves, ovens, washers & dryers.

gorenje pacific

Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

euro
international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
Dining Settings Bentwood Chairs
Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph: (03) 764 - 1900
Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671-5999
Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Kaplar vpije nad rekrutom: "Ti si menda trdil, da je naš poveljnik idiot. Ali je to res?"

"Vojaških skrivnosti ne smem izdajati."

"Poglej, draga, v časopisu piše, da je neumnost dedna."

"To pa res ni lepo, dragec, da se vedno zgovarjaš na svoje starše."

ŽALOSTNI EPIGRAMI
Igor Torkar

Opozorilo opoziciji in poziciji

Odsluženi tovariš in izvoljeni gospod, **NAJBOLJ** zaidemo, ko mislimo, da nam je znana pot!

Politične metamorfoze

Stare stranke nagnanci

dol - Dol-anci!

Nove stranke izbranci

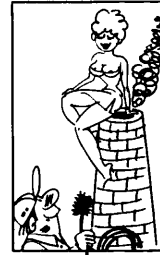
gor - Gor-anci!

Ostajajo le Mački in Kameleoni,

ki jim čez noč se spremene le barvni toni.

GODOVNIKI

TEREZIJA

Simon in Juda

LUCIJAN

VSE NAJBOLJŠE

LE NAROČILNICE IN ČEKE POŠILJATI NA NASLOV UPRAVNIKA (Stefana Merzela), VSE OSTALE PRISPEVKE PA NA NASLOV UREDNICE (Stanke Gregorič)

GLAS SLOVENIJE

Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravnik-Štefan Merzel, 265 Nicholson Str. Footscray, Vic 3011; telefon (03) 687 5176
Glavna in odgovorna urednica-Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Vic 3155; telefon (03) 762 6830 Uredniški odbor-Draga Gelt, Toni Gržina, Lojze Košorok, Vinko Rizmal, Ljenko Urbančič
Tehnično oblikovanje in umetniška izdelava-Draga Gelt in Stanka Gregorič; Logo-Frances Gelt; Distribucija- S.Z.Gregorič

Informacije: STA - Slovenska tiskovna agencija, **OBVESTILA SLOVENSKEGA VELEPOSLANIŠTVA** iz Canberre in **SLOVENSKEGA KONZULATA** iz Sydneya, **MM, FLANEUR, SLOVENIAN BUSINESS, SLOVENEK, DELO, DRUŽINA, VEČER, BROŠURE O SLOVENIJI, NEDELJSKI DNEVNIK, DELO, MLADINA, NAŠA SLOVENIJA, RODNA GRUDA, REVIIJA SLOVENIJA** v angleščini, Radio SBS, 3 ZZZ

Naročam GLAS SLOVENIJE

NASLOV: GLAS SLOVENIJE

PRILOŽEN ČEK ZA:
letno naročnino \$ 50.00
ali polletno \$ 30.00

265 Nicholson Street
Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država

Poštna št.

Podpis

Datum